

ÜLEVAADE

Riigikogu XIV koosseisu maaelukomisjoni tööst 2019-2023

LIIKMED

Esimees	Sven Sester (I) alates 25.07.22 Tarmo Tamm (KE) koosseisu algusest kuni 25.07.22
Aseesimees	Tarmo Tamm (KE) alates 25.07.22 Merry Aart (EKRE) alates 08.02.21 kuni 22.07.22 Urmas Kruuse (RE) koosseisu algusest kuni 26.01.21
Liikmed:	Andrus Seeme (RE) Martin Repinski (KE) alates 30.01.21 Mart Helme (EKRE) alates 23.03.21 Timo Suslov (RE) alates 12.05.22 Ivi Eenmaa (RE) alates 22.07.22 Kaido Höövelson (K) alates 18.04.19 kuni 07.09.21; alates 22.07.22 Reili Rand (SDE) alates 22.07.22 Merry Aart (EKRE) koosseisu algusest kuni 08.02.21 Erkki Keldo (RE) koosseisu algusest kuni 22.07.22 Ivari Padar (SDE) koosseisu algusest kuni 22.07.22 Helir-Valdor Seeder (I) alates 18.03.21 kuni 22.07.22 Aivar Viidik (RE) alates 30.01.21 kuni 12.05.22 Siret Kotka (KE) koosseisu algusest kuni 08.10.19; alates 25.11.19 kuni 30.01.21 Siim Valmar Kiisler alates (I) 25.11.20 kuni 30.01.21 Üllar Saaremäe (I) alates 30.01.21 kuni 18.03.21 Heiki Hepner (I) koosseisu algusest kuni 25.11.20

ISTUNGID

Maaelukomisjon pidas vaadeldaval perioodil 194 istungit (neist 187 korralist ja 7 erakorralist), sh 10 ühist istungit teiste Riigikogu komisjonidega (neist 1 avalik istung) ja 1 väljasõiduistung.

ÜHISED ISTUNGID (10)

23. september 2019	Ühine istung rahanduskomisjoniga . 5-euroste rahatähtede kättesaadavuse halvenemine sularahaautomaatides
8. oktoober 2019	Ühine istung keskkonnakomisjoniga . Vesiviljeluse veekaitsenõuded ja saastetasud
11. november 2019	Avalik ühine istung keskkonnakomisjoni ja majanduskomisjoniga . Metsanduse arengukava stsenaariumide tutvustus
15. juuni 2020	Ühine istung keskkonnakomisjoniga . Eesti Avamere Vesiviljelejate Ühistu pöördumine
13. oktoober 2020	Ühine istung keskkonnakomisjoniga . Maaelukomisjoni algatatud kalapüügiseaduse muutmise seaduse eelnõu 136 SE arutelu teisele lugemisele saatmiseks
12. jaanuar 2021	Ühine istung keskkonnakomisjoniga . Vesiviljeluse valdkonna arenguvõimalused
10. juuni 2021	Ühine istung keskkonnakomisjoniga . Jahipiirkondade kasutusõiguse lubade pikendamine
14. juuni 2021	Ühine istung keskkonnakomisjoniga . Maa- ja rannarahva pöördumine: maaelu lämmatatakse ülemääraste piirangutega

11. oktoober 2021 Ühine istung **keskkonnakomisjoniga**. Ühispöördumine mahepõllumajandustoetuste kavandavate toetusmäärade teemal
4. aprill 2022 Ühine istung **majanduskomisjoniga**. Riigihalduse ministri ülevaade valdkonna tegevusest ja tulemustest strateegia "Eesti 2035" raames

VÄLJASÕIDUISTUNGID (1)

28. jaanuar 2020 Komisjoni väljasõiduistung Maa-ametis Tartus. Maa-ameti tutvustus; maareformi masskanded; maa korralise hindamise ettevalmistamine

ERAKORRALISED ISTUNGID (7)

11. juuli 2019 Eesti seisukohad avalikule konsultatsioonile põllumajandus- ja metsandussektori ning maapiirkondade riigiabi eeskirjade muutmise kohta. Arvamuse andmine ELAKile
19. detsember 2019 Otsus saata komisjoni esindajad messile Grüne Woche 2020
25. märts 2020 Ülevaade koroonaviiruse COVID-19 levikust põhjustatud raskuste leevendamise abipakettidest põllumajandusele ja maaelule
6. juuli 2020 Informatsioon tööjõuvajadusest põllumajandussektoris
1. märts 2021 Põllumajandussektorile eraldatud lisatoetused
30. august 2021 Vabariigi Valitsuse algatatud põllumajandustoote ja toidu tarneahelas ebaausa kaubandustava tõkestamise seaduse eelnõu (377 SE) menetlusotsused
25. juuli 2022 Komisjoni esimehe ja aseesimehe erakorraline valimine

EELNÕUD

Komisjon määrati perioodi jooksul 31 seaduse eelnõu juhtivkomisjoniks.
Vastuvõetud seadusi 28. Tagasi võetud 1.
Koosseisu lõppedes langes menetlusest välja 2 eelnõu.

Vastuvõetud seadused:

- 1) Maaelukomisjoni algatatud maareformi seaduse ja maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa omandamise seaduse muutmise seadus (**87 SE**, vastu võetud 06.05.20)
- 2) Vabariigi Valitsuse algatatud loomatauditõrje seaduse, riigilõivuseaduse, söödaseaduse, toiduseaduse ja veterinaarkorralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu (**90 SE**, vastu võetud 20.11.2019)
- 3) Vabariigi Valitsuse algatatud maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse ning tööturuteenuste ja -toetuste seaduse muutmise seadus (**124 SE**, vastu võetud 04.05.20)
- 4) Maaelukomisjoni algatatud kalapüügiseaduse muutmise seadus (**136 SE**, vastu võetud 25.10.22)
- 5) Vabariigi Valitsuse algatatud taimekaitseseaduse, mahepõllumajanduse seaduse, riigilõivuseaduse ning taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse muutmise seadus (**142 SE**, vastu võetud 15.06.20)
- 6) Vabariigi Valitsuse algatatud Põllumajandusameti ning Veterinaar- ja Toiduameti Põllumajandus- ja Toiduametiks ümberkorraldamisega seonduvalt Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (**164 SE**, vastu võetud 10.06.20)
- 7) Vabariigi Valitsuse algatatud kohanimeseaduse muutmise seadus (**186 SE**, vastu võetud 28.10.20)
- 8) Vabariigi Valitsuse algatatud söödaseaduse muutmise seadus (**225 SE**, vastu võetud 25.11.20)
- 9) Vabariigi Valitsuse algatatud loomakaitseseaduse ja pankrotiseaduse muutmise seadus (**226 SE**, vastu võetud 15.12.20)
- 10) Vabariigi Valitsuse algatatud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse muutmise seadus (**227 SE**, vastu võetud 10.02.21)
- 11) Vabariigi Valitsuse algatatud toiduseaduse muutmise seadus (**228 SE**, vastu võetud 11.02.21)

- 12) Vabariigi Valitsuse algatatud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse muutmise seadus (**245 SE**, vastu võetud 10.02.21)
- 13) Vabariigi Valitsuse algatatud mahepõllumajanduse seaduse ning taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse muutmise seadus (**260 SE**, vastu võetud 25.11.20)
- 14) Vabariigi Valitsuse algatatud kalandusturu korraldamise seaduse ja karistusregistri seaduse muutmise seadus (**310 SE**, vastu võetud 11.05.21)
- 15) Vabariigi Valitsuse algatatud kinnisasja omandamise kitsendamise seaduse muutmise seadus (**365 SE**, vastu võetud 14.09.21)
- 16) Vabariigi Valitsuse algatatud põllumajandustoote ja toidu tarneahelas ebaausa kaubandustava tõkestamise seadus (**377 SE**, vastu võetud 14.09.21)
- 17) Vabariigi Valitsuse algatatud veterinaarseadus (**384 SE**, vastu võetud 27.10.21)
- 18) Vabariigi Valitsuse algatatud maareformi seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (**418 SE**, vastu võetud 24.11.21)
- 19) Vabariigi Valitsuse algatatud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse muutmise seadus (**439 SE**, vastu võetud 26.01.22)
- 20) Vabariigi Valitsuse algatatud söödaseaduse muutmise seadus (**499 SE**, vastu võetud 01.06.2022)
- 21) Vabariigi Valitsuse algatatud väetiseseaduse, kemikaaliseaduse ja toote nõuetele vastavuse seaduse muutmise seadus (**614 SE**, vastu võetud 15.07.22)
- 22) Vabariigi Valitsuse algatatud põllumajandusloomade aretuse seaduse muutmise seadus (**624 SE**, vastu võetud 16.11.22)
- 23) Vabariigi Valitsuse algatatud kalandusturu korraldamise seadus (**645 SE**, vastu võetud 09.11.22)
- 24) Vabariigi Valitsuse algatatud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadus (**666 SE**, vastu võetud 09.11.22)
- 25) Vabariigi Valitsuse algatatud loomakaitse seaduse ja geneetiliselt muundatud organismide keskkonda viimise seaduse muutmise seadus (**677 SE**, vastu võetud 23.11.22)
- 26) Vabariigi Valitsuse algatatud maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse ning teiste seaduste muutmise seadus (**738 SE**, vastu võetud 22.02.23)
- 27) Vabariigi Valitsuse algatatud maakatastriseaduse, asjaõigusseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (**761 SE**, vastu võetud 22.02.23)
- 28) Vabariigi Valitsuse algatatud kohanimeseaduse ja ruumiantmetete seaduse muutmise seadus (**768 SE**, vastu võetud 22.02.23)

Tagasi võetud eelnõud (1):

- 1) Riigikogu liikmete (Eerik-Niiles Kross, Tarmo Kruusimäe, Üllar Saaremäe, Urmas Kruuse, Kaja Kallas) algatatud kohanimeseaduse muutmise seaduse eelnõu (**208 SE**) – eelnõus tehtud ettepanekud võeti üle samal ajal menetluses olnud Vabariigi Valitsuse algatatud kohanimeseaduse muutmise seaduse eelnõusse **186 SE**

Koosseisu lõppedes menetlusest väljalangenud eelnõud (2):

- 1) Riigikogu liikmete (Andrei Korobeinik, Erki Savisaar, Marko Šorin, Siret Kotka, Martin Repinski, Helmen Kütt, Maria Jufereva-Skuratovski, Raimond Kaljulaid, Natalia Malleus, Jaanus Karilaid, Tõnis Mölder, Oudekki Loone, Andres Metsoja, Heidy Purga, Mihhail Stalnuhhin, Kaido Höövelson, Dmitri Dmitrijev, Paul Puustusmaa, Heljo Pikhof) algatatud loomatauditõrje seaduse § 11 muutmise seaduse eelnõu (**307 SE**, esimene lugemine 10.03.21)
- 2) Vabariigi Valitsuse algatatud maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (**309 SE**, esimene lugemine 11.05.21)

SEADUSEELNÕUDE VÄLJATÖÖTAMISKAVATSUSTE ARUTELUD (3)

- Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus
- Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus
- Maaparandusseaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus

ELAKile ARVAMUSED (8):

- Eesti seisukohad avalikule konsultatsioonile põllumajandus- ja metsandussektori ning maapiirkondade riigiabi eeskirjade muutmise kohta (11.07.19)
- Eesti seisukohad Euroopa Komisjoni avaliku konsultatsiooni kalanduse ja vesiviljelussektori suhtes kohaldatavate riigiabivahendite läbivaatamise kohta. Arvamuse andmine ELAKile (17.09.19)
- Eesti seisukohad Euroopa Komisjoni teatise „Talust taldrikule strateegia: õiglane, tervislik ja keskkonnasõbralik toidusüsteem“ kohta (20.10.20)
- Eesti seisukohad põllumajanduse sisendite ja väljundite statistika määruse eelnõu kohta (12.10.21)
- Eesti seisukohad Euroopa Liidu maapiirkondade arengu pikaajalise visiooni aastani 2040 kohta (15.11.21)
- Eesti seisukohad Euroopa Komisjoni avaliku konsultatsiooni „Loomade heaolu käsitlevate ELi õigusaktide läbivaatamine“ kohta (25.01.22)
- Eesti seisukohad seoses põllumajandusliku raamatupidamise andmevõrgu ümberkujundamisega põllumajandusettevõtte kestlikkuse andmevõrguks (17.10.22)
- Eesti seisukohad taimekaitsevahendite säästva kasutamise kohta (24.10.22)

ARVAMUSED TEISTELE KOMISJONIDELE (5)

- Arvamuse andmine keskkonnakomisjonile kollektiivse pöördumise „Kliimanetraalne Eesti aastaks 2035+“ kohta (14.01.20)
- Arvamuse andmine põhiseaduskomisjonile Vabariigi Valitsuse algatatud välismaalaste seaduse, kõrgharidusseaduse ning õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seaduse eelnõu 241 SE kohta (9.11.20)
- Arvamuse andmine rahanduskomisjonile Riigikogu otsuse eelnõu „Riigi pikaajaline arengustrateegia „Eesti 2035““ 262 OE kohta (14.12.20)
- Arvamuse andmine rahanduskomisjonile vedelkütuse erimärgistamise seaduse ja Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse muutmise seaduse eelnõu 495 SE kohta (25.01.22)
- Arvamuse andmine majanduskomisjonile Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele töötada välja tegevuskava maapiirkondades elamise toetamiseks“ eelnõu 682 OE kohta (17.10.22)

KOLLEKTIIVSED PÖÖRDUMISED (4)

- Kollektiivne pöördumine „Karusloomafarmide keelustamine Eestis“ (menetlus lõpetatud 15.09.20; otsus: lõpetada kollektiivse pöördumise menetlemine seoses loomakaitseseaduse ja looduskaitseseaduse muutmise seaduse eelnõu 219 SE algatamisega Riigikogu liikmete poolt)
- Kollektiivne pöördumine „EI" LEMMIKLOOMADEGA kerjamisele“ (menetlus lõpetatud 23.11.20; otsus: lõpetada kollektiivse pöördumise menetlemine ning kollektiivses pöördumises esitatud ettepanek tagasi lükata)
- Kollektiivne pöördumine AITAB! Rahvaalgatus Loomakaitseseaduse ja sellega seonduvate õigusaktide muutmiseks (menetlus lõpetatud 16.03.21; otsus: edastada kollektiivses pöördumises tehtud ettepanekud valitsusele seisukoha kujundamiseks ning lahenduste väljatöötamiseks ja pöördumisele vastamiseks.)

- Kollektiivne pöördumine "PEATAME KOERTE KAHEMEETRISE KETI OTSAS PIDAMISE SEADUSTAMISE" (menetlus lõpetatud 13.09.22; otsus: edastada kollektiivses pöördumises tehtud ettepanekud Maaeluministeeriumile seisukoha võtmiseks ja lahendamiseks)

OLULISEMAD TEEMAD

- Venemaa Ukraina-vastase agressiooni mõju ja ohud Eesti põllumajandusele
- Toidujulgeolek ja toiduohutus
- Elektrihinna tõus ning selle mõju põllumajandusele ja toiduainetööstusele
- Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030
- Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2023-2027
- Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi rakenduskava 2023-2027
- Kliimaneutraalne Eesti aastaks 2035
- Põllu- ja maamajanduse nõuandeteenistuse olukord ning tulevikusuunad
- Maaelu, põllumajanduse ja kalanduse toetused
- Väärtuslik põllumajandusmaa ja selle kasutamine
- Kalapüük siseveekogudel ja „olümpiapiüügil“ individuaalkvootidele üleminek
- Välismaalastest tööjõuga seotud probleemid
- COVID-19 viiruse mõju sektorile ja olukorra leevendamiseks mõeldud meetmed
- Põllumajanduse erinevate sektorite toimetulek ja probleemid
- Regionaalprogrammid ja regionaalsed toetused
- Põllumajanduse teadus- ja arendustegevus
- Kodumaise puu- ja köögivilja käibemaksu alandamine

KOHTUMISED SEKTORIGA JA HUVIGRUPPIDE KAASAMINE

- Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet
- Põllumajandus- ja Toiduamet
- Keskkonnaamet
- Maa-amet
- Maaelu Edendamise Sihtasutus (10 kohtumist)
- Põllumajandusuuringute Keskus
- Riigimetsa Majandamise Keskus
- Eesti Taimekasvatuse Instituut
- Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
- Kredex
- Eesti Maaülikool
- Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda (25 kohtumist)
- Eestimaa Talupidajate Keskliit (18 kohtumist)
- Eesti Toiduainetööstuse Liit (6 kohtumist)
- Eesti Linnade ja Valdade Liit
- Eesti Aiandusliit
- MTÜ Eesti Seemneliit
- Eesti Maasikakasvatavate Liit
- Eesti teravilja- ja rapsikasvatavate ühistu KEVILI
- TÜ Wiru Vili
- Eesti Lihaveisekasvatavate Selts
- Eesti Tõusigade Aretusühistu
- Eesti Hobusekasvatavate Selts
- Vana-Tori Hobuse Ühing
- Eesti Lamba- ja Kitsekasvatavate Liit

- Piimaklaster MTÜ
- Mahepõllumajanduse Koostöökogu MTÜ
- MTÜ Mahetootjate Nõu- ja Jõukoda
- Eesti Väikeloomaarstide Selts
- Eesti Loomaarstide Ühing
- Eesti Kennelliit
- Eestimaa Looduse Fond
- Eesti Jahimeeste Selts
- Eesti Erametsaliit
- Eesti Kalaliit
- Eesti Kalurite Liit
- Eesti Kaugpüüdjate Liit
- Peipsi Kalanduspiirkonna Arendajate Kogu
- MTÜ Peipsi Piirkonna ettevõtete ja ettevõtjate kalurite liit
- Peipsi Alamvesikonna Kalurite Liit
- MTÜ Sassukvere Sadam
- MTÜ Eesti Vesiviljelejate Liit
- Eesti Avamere Vesiviljelejate Ühistu
- Eesti Kala- ja Vähikasvatavate Liit
- Eesti Karusloomakasvatavate Aretusühing
- Eesti Karusnahaliit
- AS Balti Karusnahk
- Eesti Väikepruulijate Liit
- Eesti Biogaasi Assotsiatsioon
- Eesti Keskkonnaühenduste Koda
- Eesti Looduskaitse Selts
- Eestimaa Loomakaitse Liit
- Loomakaitseorganisatsiooni Nähtamatud Loomad
- Eesti Leader Liit
- MTÜ Eesti Külaliikumine Kodukant
- MTÜ Eesti Veinitee
- Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon

MINISTRITE KUULAMISED (v.a ministrite osalemine eelnõude aruteludel)

- **Maaeluminister** – 33 kohtumist
- **Keskkonnaminister** – 4 kohtumist (ministeeriumi tööplaan; KIKi ja Erametsakeskuse ühendamise; loomühiku nõue veeseaduses ning kalandus ja metsandus; individuaalkvootidele üleminek Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järve kalapüügil)
- **Riigihalduse minister** – 2 kohtumist (regionaaltoetused; KOVide eelarve)
- **Majandus- ja taristuminister** (teede rahastamine, päikeseenergia võrku ühendamise)
- **Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainminister** – 1 kohtumine (kiire interneti püsiühendus, postiteenused maapiirkonnas)
- **Sotsiaalminister** – 1 kohtumine (võõrtööjõu kasutamine COVID-19 pandeemia ajal)

RIIGIKONTROLI AUDITID (8)

- Riigi tegevus toidu ohutuse tagamisel (10.09.19)
- Maaparandussüsteemide korrastamise jätkusuutlikkus (14.09.20)
- Lühiülevaade Maaelu Edendamise Sihtasutuse kriisimeetmete elluviimisest (26.10.20)
- Kriisilaenude menetlus Maaelu Edendamise Sihtasutuses (15.06.21)

- Omavalitsuste teenuste korraldus endistes keskustes ja nende lähiümbruses pärast haldusreformi (14.11.22)
- Euroopa Liidu toetuste kasutamise riskid ja õppetunnid (21.11.22)
- Omavalitsuste rahastamine toetusfondist (23.01.23)
- Riigiteede rahastamise jätkusuutlikkus (23.01.23)

KOMISJONI VÄLISTEgevus

- Kohtumine Saksa Bundestagi toidu- ja põllumajanduskomisjoni delegatsiooniga, 20.06.2019;
- Tarmo Tamm ja Merry Aart osalesid ELi liikmesriikide parlamentide põllumajanduskomisjonide esindajate kohtumisel Helsingis (Soome Vabariik), 27.-28.10.2019;
- Tarmo Tamm osales Euroopa Parlamendi ning ELi liikmesriikide parlamentide keskkonna-, energeetika-, transpordi- ja põllumajanduskomisjonide esindajate videokonverentsil teemal „Euroopa rohelepe ja ühine põllumajanduspoliitika: kestliku ja kliimanetraalse Euroopa nimel“, 5.10.2020;
- Merry Aart külastas rahvusvahelist põllumajandus-, toiduainete- ja aiandusmessi *Internationale Grüne Woche 2020* Berliinis (Saksamaa Liitvabariik), 16.-18.01.2020;
- Tarmo Tamm ja Merry Aart osalesid Euroopa Parlamendi ja ELi liikmesriikide parlamentide videokonverentsil „Maaelu areng, põllumajandus ja territoriaalne ühtekuuluvus“, 16.06.21;
- Ivari Padar osales Euroopa Parlamendi AGRI komisjoni ja ELi liikmesriikide põllumajanduskomisjonide esindajate veebikohtumisel ELi ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade teemal, 18.11.21;
- Tarmo Tamm ja Ivari Padar osalesid Euroopa Parlamendi ja ELi liikmesriikide parlamentide komisjonide esindajate kohtumisel Val de Loire'is (Prantsuse Vabariik), 20.-21.03.2022;
- Sven Sester, Ivi Eenmaa ja Kaido Höövelson külastasid rahvusvahelist põllumajandus-, toiduainete- ja aiandusmessi *Internationale Grüne Woche 2023* Berliinis (Saksamaa Liitvabariik), 19.-22.01.2023